

Bescheiden cello glorieert op biënnale

Muziek

Amsterdamse Cellobiënnale: openingsavond, za 28/10 in het Muziekgebouw aan 't IJ, Amsterdam. Conjunto Ibérico olv Elias Arizcuren, met Elena Gragera, Marije van Stralen, Ralph Kirshbaum. Werk van Gerhard, Abril, De Falla, Glass, Goebaidoelina, Matthews, Hindemith, Villa-Lobos, Halffter. De Amsterdamse Cellobiënnale en het Nationaal Celloconcours duren tot 4/11. Info: www.amsterdamsecellobiennale.nl en www.nationaalcelloconcours.nl

Voor elk genre en voor elk instrument kent Nederland tegenwoordig muziekfestivals in alle soorten en maten. Voor bijna elk instrument dan, want naast de viool, fluit, piano en mondharp ontbrak tot afgelopen weekend een eerbetoon aan de tenor onder de strijkers, de violoncello.

Dat laatbloeiërige hoort wel een beetje bij de cello. Als virtuoos solo-instrument werd hij pas goed in de romantiek ontdekt, met Bachs Suites als voorloper. Verder is de cello altijd wat bescheidener gebleven dan zijn hysterische zusje de viool.

Onterecht dus, want zet het instrument alleen op een podium en het gedraagt zich als veelzijdig solist; stop het instrument in een orkest en het geeft het hele midden- en lage gebied van de strijkers profiel. Laat het muziek spelen van Purcell tot Goebaidoelina, van klassiek tot jazz: de cello kan overal mee uit de voeten.

Dat een festival hard nodig was, bewees de enorme publieke opkomst tijdens de openingsavond van de eerste editie van de Amsterdamse Cellobiënnale, zaterdag in het Amsterdamse Muziekgebouw. Meteen bij binnenkomst raakte je al ondergedompeld in de festivalsfeer. Dat zat 'm niet alleen in de gezellige drukte in de hal, maar ook in details en aankleding: de cellowerkplaats

met houtsnippers op de vloer, de her en der opgestelde instrumenten, het welkomstwoord en het openingsstuk van Theo Loevendie.

Eenzelfde enthousiasme voor de cello straalde af van cello-octet Conjunto Ibérico, dat een warmbloedig programma speelde in de grote zaal. Vooral de twee liederen van Heitor Villa-Lobos door sopraan Marijke van Stralen waren indrukwekkend. Haar stralende (no pun intended) interpretatie van de 'Dansa' en de sensueel gebrachte 'Aria' uit 'Bachianas brasileiras' zetten de zaal in vuur en vlam.

Het concert-binnen-het-concert van de rusteloos spelende solist Ralph Kirschbaum maakte het programma wat lang van stof, misschien wel omdat de werken het stukjes-karakter niet overstegen. Bij Conjunto vroeg ik me af hoe het ensemble zou klinken zónder dirigent Arizcuren, die zaterdag het podiumbeeld te sterk bepaalde en de aandacht met zijn grote gestiek afleidde van de spelers. Het lijkt me sterk dat de acht stercellisten 'Symphony for Eight' niet zouden kunnen uitvoeren zonder leider. Zelfs het prachtig uitgevoerde 'Fata Morgana' van Sofia Goebaidoelina zou op die manier wellicht aan kracht en betovering kunnen winnen.

In de composities van de zeventigjarige Russische componiste lijkt de cello een brug te slaan naar het hogere. Zo ook in 'Fata Morgana', waarin Conjunto de stralen van een mysterieus licht langzaam terugvolgt naar de bron. Goebaidoelina nam zaterdag het donderende applaus in ontvangst op het podium, zichtbaar verguld met de verfijnd-expressieve uitvoering. De componiste schudde het hele octet de hand en verdween toen geruisloos de zaal in. Bescheiden als een cello.

Anthony Piumara